

ВІЙСЬКОВІ НАУКИ

УДК 658.45.1

DOI: 10.15587/2313-8416.2017.118424

ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ РЕЧОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

© О. В. Гафуров

В статті запропоновано вдосконалення механізму речового забезпечення підрозділів Національної гвардії України на основі проектування логістичних ланцюжків поставок речей. Проведено аналіз складових речового забезпечення як логістичного продукту. Досліджені характерні особливості речей в структурі логістичних ланцюжків поставок. Проаналізовано вплив екзогенних і ендогенних чинників на речове забезпечення Національної гвардії України як продукт дистрибуції. Сформовано комплекс стратегічних управлінських заходів вдосконалення механізму речового забезпечення підрозділів Національної гвардії України

Ключові слова: речове забезпечення, військовий підрозділ, екзогенні чинники, ендогенні чинники, логістичні ланцюжки

1. Вступ

Ефективне речове забезпечення підрозділів Національної гвардії України є необхідною умовою підвищення їх боєздатності. Рівень речового забезпечення значним чином визначається механізмом організації та управління логістичними ланцюжками поставок речей до військових підрозділів, належне проектування якого дозволить приблизити речове забезпечення підрозділів Національної гвардії України до міжнародних стандартів.

2. Літературний огляд

В роботі [1] розглядаються загальні принципи та управлінські механізми формування, організації та управління речовим забезпеченням військових підрозділів. В дослідженні [2] аналізується світовий досвід речового забезпечення як складової системи тилу та пропонуються заходи стосовно використання цього досвіду у вітчизняній практиці забезпечення військових підрозділів. Автор роботи [3] аналізує основні проблеми управління матеріальними та речовими запасами військових підрозділів і пропонує шляхи їхнього вирішення. В роботі [4] пропонується розгляд економічних чинників воєнної безпеки, серед яких окрема увага наділяється належній організації речового забезпечення. Детальний аналіз різноманітних стратегічних аспектів ефективної організації тилу Збройних Сил України викладено в [5]. В роботі [6] аналізуються проблеми управління системою матеріально-технічного забезпечення військових підрозділів, серед яких виділяється необхідність покращання умов речового забезпечення. Різні погляди на формування та функціонування системи матеріально-технічного забезпечення війська систематизуються в дослідженні [7]. В науковій праці [8] систематизується аналіз зарубіжних досліджень і

український шлях розвитку забезпечуючих систем військових підрозділів і, зокрема, речового забезпечення. Можливі шляхи реформування систем речового забезпечення наведені в роботі [9]. Сучасні погляди вітчизняних і світових дослідників на розвиток системи речового і матеріально-технічного забезпечення подані в дослідженні [10].

Аналіз спеціалізованої літератури засвідчує, що, з одного боку, проблеми вдосконалення механізму речового забезпечення підрозділів Національної гвардії України у сучасній військовій економіці є актуальними, з іншого – система речового забезпечення є ключовою частиною логістичного процесу та має враховуватися як складова компонента у відповідних логістичних ланцюжках. Проте визначені напрями досліджень більшою частиною не розкривають системно і комплексно проблеми вдосконалення механізму речового забезпечення підрозділів Національної гвардії України на основі проектування логістичних ланцюжків поставок речей.

3. Мета та задачі дослідження

Метою дослідження є вдосконалення механізму речового забезпечення підрозділів Національної гвардії України на основі проектування логістичних ланцюжків поставок речей.

Для досягнення поставленої мети вирішувалися наступні задачі:

- аналіз комплексу характерних особливостей речей в структурі логістичних ланцюжків поставок;
- дослідження екзогенних і ендогенних чинників речового забезпечення Національної гвардії України як продукту дистрибуції;
- формування комплексу стратегічних управлінських заходів вдосконалення механізму речового забезпечення підрозділів Національної гвардії України.

4. Вдосконалення механізму речового забезпечення підрозділів Національної гвардії України на основі проектування логістичних ланцюжків поставок речей

Складові речового забезпечення як логістичний продукт є предметами дистрибуції у логістичному каналі з фізичної та економічної точки зору. Всі речі внаслідок їх характерних особливостей мають певну транспортну і складську податливість, належне упакування, розташування у транспортному засобі, застосування відповідних технологій та умов перевезення.

Центральною ланкою механізму речового забезпечення підрозділів Національної гвардії України є комплекс найважливіших рис і властивостей речей як логістичного продукту. У якості таких рис і властивостей виступають: форма речей, можливість займання та горіння при певній температурі, витривалість на пом'якшення, згинання та стискання, вміст окремих складників.

Вдосконалення механізму речового забезпечення військових підрозділів має відбуватися на основі врахування наступних особливостей речей в структурі логістичних ланцюжків поставок:

- характерна постійна питома маса речей;
- характерно постійна форма утримання та зберігання речей;
- міра податливості до впливу негативних зовнішніх факторів оточуючого середовища;
- властивості витривалості речей та їх упакування як логістичного продукту.

В свою чергу, вказані особливості речей як складової структури логістичних ланцюжків поставок обумовлюються наступними факторами:

- рівень інноваційних перетворень і модифікування у процесах виготовлення речей;
- здійснення в процесах виготовлення речей технічних заходів перетворення матеріалу;
- якість і рівень термічної і хімічної обробки речей.

Внаслідок врахування вказаного комплексу факторів можна проаналізувати комплекс характерних рис основних складових речового забезпечення військових підрозділів як продукту дистрибуції.

Так, речове забезпечення Національної гвардії України як продукт дистрибуції характеризується комплексом рис, які обумовлюються як екзогенними чинниками (діють під впливом компонент зовнішнього оточення), так і ендогенними чинниками (формуються комплексом особливостей вмісту та внутрішньої фізичної, хімічної та біологічної природи вантажу).

В рамках вдосконалення механізму речового забезпечення військових підрозділів врахування наведеного комплексу характерних рис речей як продукту дистрибуції дозволяє стримувати деструктивні процеси та визначати й оцінювати необхідність забезпечення відповідних умов перевезення і складування.

Окремою компонентою механізму речового забезпечення підрозділів Національної гвардії України є вантажі, які формуються для задоволення потреб тилового забезпечення, а також для створення належних

умов функціонування інфраструктури в процесі вирішення бойових завдань. Тому в процесі вдосконалення комплексу речового забезпечення варто враховувати фактор вразливості вантажів на негативну дію оточуючого середовища. В складі механізму організації речового забезпечення слід враховувати такі особливості фактору вразливості вантажів:

1) дію механічної енергії, яка обумовлюється комплексом фізичних рис – крихкості, еластичності, пружності;

2) спосіб обробки та упакування речей для вантажного перевезення;

3) особливості кліматичних умов географічного розташування військових підрозділів Національної гвардії України в процесі вирішення бойових завдань.

В процесі вдосконалення механізму речового забезпечення варто оптимізувати дію фактору вразливості вантажів до особливостей оточуючого середовища наступним комплексом заходів:

- покращання укладання та пакування речей;
- забезпечення вантажів амортизуючими матеріалами;
- застосування відповідної системи маркірування та позначень на упакуваннях транспортних вантажів.

Ці заходи сприятимуть дотриманню особливої обережності від перевізника і вантажників під час процесу транспортування і складування речового забезпечення військових підрозділів.

Крім того, окремо слід враховувати ступінь вразливості речей у складі вантажів на дію пологи, що залежить від властивостей речей, їх внутрішньої будови та здатності притягування води, або гігроскопічності. Звичайно гігроскопічні речі повинні перевозитися і складуватися в умовах відносної вологості повітря, яка не перевищує 70 %.

Проаналізовані вразливості речового забезпечення військових підрозділів Національної гвардії України у складі логістичних ланцюжків в основному діють в комплексі. Внаслідок цього, вдосконалення речового забезпечення має відбуватися на основі врахування синергетичного впливу комплексу різноманітних факторів. Вказане обумовлює ускладнення комплексу заходів стосовно планування та організації процесу транспортування, а це, в свою чергу, вимагає використання ефективних інструментів захисту від пошкоджень і оперативних тактичних дій з боку всієї системи тилового забезпечення, що суттєво може знизити рівень логістичних витрат.

5. Результати дослідження та їх обговорення

Для вдосконалення механізму речового забезпечення підрозділів Національної гвардії України в стратегічному аспекті можна запропонувати комплекс управлінських заходів, наведених в табл. 1.

Зазначені управлінські заходи дозволять досягти на стратегічному рівні значного покращання механізму речового забезпечення військових підрозділів Національної гвардії України як у мирний час, так і в процесі виконання бойових завдань.

Таблиця 1

Комплекс стратегічних управлінських заходів вдосконалення механізму речового забезпечення підрозділів
Національної гвардії України

Управлінські заходи вдосконалення механізму речового забезпечення	Області здійснення управлінських заходів
встановлення параметрів речей у науково-дослідних установах і хімічних лабораторіях	технічні та економічні дослідження
приспосовування виробничих можливостей до попередньо встановлених параметрів речового забезпечення	технічна й технологічна підготовка виробництва
створення якості речей згідно з вимогами використання у військових підрозділах Національної гвардії України	технологічна реалізація виробництва
утримання створеної якості речей як кінцевої продукції у логістичних ланцюжках транспортування, складування й обігу	прийняття і передача речей як кінцевої продукції для використання

Наукова новизна даного дослідження полягає в удосконаленні механізму речового забезпечення підрозділів Національної гвардії України на основі проектування логістичних ланцюжків поставок речей.

Практичне значення полягає в рекомендаціях керівництву військових підрозділів стосовно організації та управління запасами речового забезпечення в логістичній системі тилового забезпечення.

Подальшим напрямком даного дослідження може виступати розроблення методики оцінки ефективності речового забезпечення підрозділів Національної гвардії України.

6. Висновки

Таким чином, в даному дослідженні були вирішені наступні наукові та практичні завдання.

1. Проведений аналіз комплексу характерних особливостей речей в структурі логістичних ланцюжків поставок.

2. Досліджено екзогенні та ендогенні чинники речового забезпечення Національної гвардії України як продукту дистрибуції в логістичних процесах.

3. Створено комплекс стратегічних управлінських заходів вдосконалення механізму речового забезпечення підрозділів Національної гвардії України.

Література

1. Біла книга 2010. Збройні Сили України [Текст]. – К.: МОУ, 2011. – 79 с.
2. Ветров, А. С. Тыловое обеспечение объединенных вооруженных сил НАТО [Текст] / А. С. Ветров // Зарубежное военное обозрение. – 2002. – № 8. – С. 2–10.
3. Волкова, С. Основні проблеми управління матеріальними запасами [Текст]: тези доп. VI всеукр. наук. студ. конф. / С. Волкова, Г. А. Портнова // Актуальні питання менеджменту в сучасних умовах. – Донецьк, 2007. – С. 288–290.
4. Голота, О. П. Економічні чинники воєнної безпеки [Текст] / О. П. Голота, В. В. Леонов // Стратегічні пріоритети. – 2012. – Т. 2, № 23. – С. 160–166.
5. Гороховський, Є. Тил Збройних Сил України: надійність в ім'я боєздатності [Текст] / Є. Гороховський // Військо України. – 2011. – № 1. – С. 26–29.
6. Іщенко, О. В. Орган управління системою матеріально-технічного забезпечення Збройних Сил України, яким йому бути? [Електронний ресурс] / О. В. Іщенко // Центр воєнної політики та політики безпеки. – Режим доступу: <http://defpol.org.ua/>
7. Кивлюк, В. С. Погляди на формування та функціонування системи матеріально-технічного забезпечення Збройних Сил України [Текст] / В. С. Кивлюк // Наука і оборона. – 2006. – № 2. – С. 22–27.
8. Мунтіян, В. І. Економіка та оборонні витрати: аналіз зарубіжних досліджень і український шлях розвитку [Текст] / В. І. Мунтіян. – К.: НДФІ, 2012. – 464 с.
9. Мунтіян, В. І. Оборонний бюджет: світовий досвід та можливі шляхи реформування в Україні [Текст]: монографія / В. І. Мунтіян. – К.: Видавничий центр “Просвіта”, 2015. – 240 с.
10. Романченко, І. С. Погляди на розвиток системи матеріально-технічного забезпечення Збройних Сил України [Текст] / І. С. Романченко, В. О. Шуєнкін // Наука і оборона. – 2007. – № 4. – С. 22–27.

*Рекомендовано до публікації д-р військових наук Городнов В. П.
Дата надходження рукопису 10.10.2017*

Гафуров Олег Вікторович, кандидат технічних наук, старший викладач, кафедра тилового забезпечення Національна академія Національної гвардії України, майдан Захисників України, 3, м. Харків, України, 61001
E-mail: mail@avv.gov.ua